

KRONIKK

Om avisens leder og våre symbolske klimatiltak

Jeg tar til pennen fordi jeg er betenkt over Fædrelandsvennens leder onsdag 20. februar.

Det jeg reagerer på, er at avisen skriver: «Vi mener likevel at argumentet for å løse ut potensialet i en grønn energikilde trumfer andre hensyn og momenter».

Det siktes til vindkraft, og kan avisen virkelig mene at utbygging av vindkraft trumfer alle andre hensyn?

Dersom meningen med lederen var å medvirke til å skape en mer konstruktiv debatt, er jeg redd for at resultatet blir det stikk motsatte. Det er høyst beklagelig at det store flertallet av landets ledende aviser, så langt, har vist liten interesse for å informere det norske folk om vår energisituasjon, samt hvilke alternative løsninger som finnes, på en objektiv og nøktern måte. Her har pressen et stort ansvar som så langt ikke er blitt tatt alvorlig nok. Klodens klima er blitt vår nye religion, og når «de rette kilder» gjentar det samme velgisserte budskap ofte nok, over lang nok tid, har vi flere tragiske eksempler på at hele nasjoner er blitt «hjernevasket».

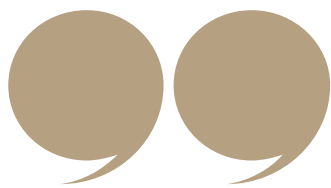
Vi skal selvsagt ta klodens klima på aller største alvor, men det gjelder å iverksette tiltak som er rasjonelle og har ønsket effekt. Jeg håper derfor at denne avisen vil medvirke til en mer opplyst og konstruktiv debatt fremover.

Det er skremmende å registrere samfunnets manglende respekt for de store naturverdier vi forvalter på vegne av de generasjoner som kommer etter oss. Vi kan ikke redde klimaet ved å rasere naturen og de økosystemer som er grunnlaget for alt liv på kloden. Vi har i dag en regjering som ønsker å profilere Norge som et foregangsland når det gjelder å redde klodens klima, men som ved sin symbolske energipolitikk tåkelegger våre virkelige utfordringer. Regjeringens satsing på strøm fra land, og nå sist vindkraft til våre oljeinstallasjoner offshore, er illustrerende for en verden uten evne til å ta tak i problemets kjerne.

Vi skryter av at vår «grønne olje» kun lager 9 kg CO₂ per produsert fat, men «glemmer» at hele 400 kg CO₂ dannes når oljen brennes. Selv våre minste barn forstår da at det første vi må gjøre er å slutte å lete etter mer olje. Det logiske vil i det minste være å avvikle leterefusjonsordningen umiddelbart, men det oppleves i dagens politiske klima som å banne i kirka. Det er vi-

Det er skremmende å registrere samfunnets manglende respekt for de store naturverdier vi forvalter på vegne av de generasjoner som kommer etter oss, skriver artikkelforfatteren. FOTO: ARKIV

Det finnes meg bekjent ingen troverdige beregninger som viser at norsk vindkraft har betydning for klodens klima.

dere underlig at ingen snakker om at vårt strømforbruk per innbygger er nær det doble av i Sverige og fire ganger større enn i Danmark. Hvorfor ikke gjennomføre de enkleste tiltak med størst effekt først? Og hvorfor oppgraderer vi ikke våre eksisterende vannkraftverk og frigjør 30–40 TWh uten store, nye naturinngrep?

Kan vi i denne situasjonen si at vi tar klodens klima på alvor?

Det bør videre være et alvorlig tankekors for Norges befolkning at Tyskland ikke vil ha vindkraft i vakre Bayern, og velger i stedet å bygge ned naturen i Norge. Norsk Tysk Handelskammer oppgir at tyskerne heller ikke vil ha flere høyspentkabler i naturen, så regjeringen er blitt tvunget til å godta at nye kabler i all hovedsak skal graves ned. Planlagte SüdOstLink er 580 km – og SüdLink 800 km lang. Hver Link krever en 2 m dyp grøft i 24 meters bredde, hver med 6 stk. 20 cm tykke kabler. SüdLink alene er kostnadsberegnet til 100 milliarder kroner.

Regjeringens store planer for landbasert vindkraft i Norge dreier seg primært om profitt og kan vanskelig karakteriseres som et klimatiltak. Vår vindkraft vil gjøre det mulig å eksportere tilsvarende mengde vannkraft gjennom kabler til flere land med langt høyere strømpriser enn i Norge, og importere strøm når prisene er lave. Denne satsingen har utløst massive nettinvesteringer, og NVE oppgir at det skal investeres 140 milliarder over de neste 10 år. Dette er en gedigen gavepakke til våre offentlige eide vannkraftverk og regningen sendes til strømkundene. Det samme gjelder flere titalls milliarder i subsidierte elsertifikater.

Dette er et gedigent eksperiment som ingen i dag har fasiten på, da kraften omsettes og prises på børsen. Det som er helt sikkert, er at den økonomiske risikoen overføres til strømkundene i Norge. «Eksperterne» i NVE mener å kunne beregne priseffektene på flere kabler til utlandet langt fram

i tid, og hevder at prisutslagene for norske strømkunder vil bli små. Dersom NVE har personell som sitter på en slik unik kompetanse, er det underlig at de ikke for lengst har startet for seg selv og blitt like «rike» som kraftmegler Einar Aas. Den samme mannen har grundig demonstrert hvor komplisert og risikofylt dette spillet kan være. Og når kraften etter hvert omsettes på en felles børs i EU, blir ikke kompleksiteten mindre.

Skal klimagassene i EU drives ned, innebærer det at utslippene må koste. Det betyr at CO₂-avgiftene vil drives oppover og strømprisene vil følge etter. Det finnes meg bekjent ingen troverdige beregninger som viser at norsk vindkraft har betydning for klodens klima. Det som imidlertid er helt sikkert, er at det norske folks «arvesølv», vannkraften, går dit det betales mest og at strømkundene i Norge er blitt gjort «arveløse».

HELGE BRISEID RISNES,
teknologigründer/investor